

Dirk en Nils Mouton

Sinds 1998 koos de familie Mouton het pad van biologische melkveehouderij. In hun thuiswinkel bieden ze biologische zuivelproducten en groenten te koop aan.

Aantal koeien:	50
Melkproductie:	7500 kg 3,9 3,4
Aantal hectare:	50
Neventak:	biogroenten

Nils en Dirk Mouton

Vrijloopstal met zestig centimeter boomschors

Haver als eigengeteelde krachtvoergrondstof

De laag boomschors wordt in de zomer dagelijks gewoeld met een frees

Familie Mouton bouwde nieuwe vrijloopstal in het teken van koewelzijn

Duurzaam in extra dimensie

Al twintig jaar kiest bioboer Dirk Mouton uit Lovendegem voor een duurzame bedrijfsopzet. Respect voor mens, dier en natuur is het uitgangspunt. Dirk Mouton: 'Ik zie liever vijf melkveebedrijven met veertig koeien dan één met tweehonderd koeien.'

tekst **Annelies Debergh**

De bebouwing rondom het Oost-Vlaamse Gent gaat pas ter hoogte van Lovendegem weer over op platteland. Het biologisch melkveebedrijf 'de Zwaluw' van Dirk (52) en zoon Nils (22) Mouton ligt bijna op de scheidinglijn en is het toonbeeld van landbouw in een verstedelijkt gebied.

'Ons areaal is erg versnipperd.' Dirk Mouton spreekt over de vijftig hectare die is opgedeeld in veertig percelen op wel twintig plaatsen. 'De grond ligt wel allemaal kortbij en dat past goed in onze filosofie om de afstand te beperken.'

Voedselkilometers beperken

De melkveehouderij van de familie Mouton is gebaseerd op duurzaam werken. 'We boeren al twintig jaar in het teken van duurzaamheid', legt Dirk Mouton uit. De thuisverwerking was een slag naar meer duurzaamheid door het streven naar een kortere productieketen en het beperken van de voedselkilometers. 'In 1998 hebben we ook de stap naar biologische melkveehouderij gezet.'

Zijn zoon Nils heeft inmiddels drie kwart van de samenuitbating in handen. Dirk Mouton vindt dat logisch. 'Als jonge boer heb je meer kosten en hij heeft het afgelopen jaar in een nieuwe stal geïnves-

teerd. Ik wil hem graag de kans geven om ook boer te zijn.'

In de nieuwe vrijloopstal beschikken de koeien elk over 15 m², waarvan 3 m² op het rooster achter het voerhek en 12 m² op de ligruimte met houtsnippers. De houtmassa is zestig centimeter dik en wordt in de winter twee keer per dag met een frees of vastetandcultivator omgewoeld. In de zomer is dat één keer per dag. Elke drie weken wordt de houtlaag met behulp van een kraan volledig omgewoeld. 'Met de houtsnippers houden we minder koeien op meer oppervlakte en hebben we meer stalruimte nodig. Sinds de start had nog niet één koe een dikke hak.'

Voor een stal met roostervloeren zou Mouton nooit kiezen. Het idee dat separatieboxen dan wel van stro zijn voorzien, stuit hem tegen de borst. 'Je moet dan eerst een probleemkoe zijn vooraleer je de vrije ruimte krijgt om te liggen. Hier kan elke koe languit liggen.'

De koeien lopen al sinds begin maart in de wei, dat is hier gangbaar. 'Weidgang is geen discussiepunt: het is voor honderd procent duidelijk dat elke boer moet kiezen voor weidgang. Dat bevoordeelt de familiale landbouw.'

In zijn bedrijfsfilosofie beklemtoont

Mouton meermaals het familiale karakter van zijn veehouderij. 'Ik geef gewoon eerlijk toe dat ik liever vijf melkveebedrijven zie met veertig koeien dan één met tweehonderd koeien. Zo houd je ook meer en een beter evenwicht tussen veehouderij en grond.'

Negentig procent eigen voer

Ook de familie Mouton wil groei realiseren, weliswaar van duurzame aard. 'Zonder de gepaste hoeveelheid grond krijg je geen duurzame groei', klinkt het al snel. De vijftig melkkoeien en bijhorend jongvee zijn hier bewust gekoppeld aan vijftig hectare. 'We willen groeien, maar wel in de pas met de andere productiefactoren.'

De koeien op 'de Zwaluw' krijgen hoofd-

zakelijk een eigengeteeld rantsoen. Behalve biogroenten, tien hectare natuurbeheer en vier hectare haver met gras-klover in onderteelt telde het teeltplan afgelopen jaar naast talloze gras-kloverweiden ook twee hectare hennep. 'Afgelopen winter hebben we kemp bijgevoerd voor extra structuur. Dit jaar telen we anderhalve hectare zonnebloemen. Ook die willen we gaan hakselen om aan de koeien te voeren.'

De eigengeteelde haver fungeert als krachtvoer. 'Negentig procent van het voer dat onze koeien krijgen, is van de eigen grond afkomstig en geproduceerd op wat die grond ook van nature kan geven. Zo kun je een beperkt aantal voedselkilometers realiseren bij het zelf verzuivelen van melk. De rest van de melk gaat naar Biomelk Vlaanderen.'

Voor de koeien geldt een maximale krachtvoergift van vier kilo. Antibiotica gebruikt Mouton pas als een ziekte levensbedreigend is. 'We streven naar een optimale melkproductie. Dat is niet volgens het regime van een topsporter.' De

koeien op dit biobedrijf geven gemiddeld 7500 kg melk. 'De duurzaamste koeien hier zijn de dubbeldoelkoeien. Zij gaan het beste met dit bedrijfsregime om.'

De koe staat centraal. 'We proberen de dieren in hun eigenheid te laten', stelt Mouton. 'Hoeveel melkkoeien kunnen er hun kalf nog zogen? Hier blijven de kalveren enkele weken bij de moeder. Daarna komen ze tot een leeftijd van drie maanden bij een adoptiemoeder terecht.' Het zorgt voor een onderwaardering van de mpr-cijfers, maar dat weerhoudt hem er niet van met het systeem door te gaan. Sinds enige tijd blijven ook de stierkalveren lopen. 'Die fokken we na de melkperiode verder op om ze op een leeftijd van een jaar als baby-beef bij een bioslager af te zetten.'

Koeien waardig afzetten

De oorsprong van het melkvee ligt bij witrood. Na kruisingen met zwartbont en roodbont holstein, houdt Dirk Mouton een voorkeur voor roodbont. 'De roodbonte holsteinkoe heeft een spiertje

meer en meer macht. Ik wil massa en inhoud. Grote, smalle koeien zijn modern, maar daar houd ik niet zo van. Een koe moet niet groot zijn als ze recht staat, maar groot zijn wanneer ze neerligt.' Verdraagzaamheid en daardoor ook hoornloosheid staan op de agenda. In het verleden kregen de stieren Polled Plus en Lawn Boy kansen, maar ook hoornloze Noorse roodbontstieren kwamen al op de koeien. 'De beste koe van dit ogenblik is een West-Vlaamse rode koe', wijst Dirk op een dochter van Cees van de Kleine Schamele Weeze. 'Ze heeft net als andere koeien hier niet drooggestaan en heeft juist voor de tweede keer afgekalfd.'

Een erg lange levensduur staat niet bij het fokkerijdoel. 'Koeien blijven zolang ze goed melk geven, maar ik wil ze ook afzetten met nog wat vlees erop. Als je ze echt tot op het einde laat lopen, hebben ze al wat meer afgezien. Koeien gaan hier niet als een versleten zakdoek weg. Ik wil ze graag met waarde, maar ook waardig afzetten.' |

Mouton heeft een voorkeur voor roodbont

